

Van : Claudia Versloot, André Plijter en [REDACTED]

Datum : 11-09-2020

Onderwerp: Verslag informatiegesprekken buurtbewoners Hoofdweg 143a Harkstede (nieuwe woonvorm)

1. Inleiding

Om uitvoering te geven aan het intentiebesluit van woningcorporatie Lefier, de gemeente Groningen, VNN, WerkPro, LIMOR, Leger des Heils, Terwille en VNN om een nieuwe woonvorm binnen de gemeente Groningen te realiseren die gestoeld is op het concept van Skaeve Huse heeft een afvaardiging van de projectgroep op 8, 9 en 10 september meerdere gesprekken gehad met omwonenden¹ van de Hoofdweg 143a. Gesproken is met 23 personen, verspreid over de drie avonden, in het MFA in Engelbert. Hieronder wordt een weergave gegeven van hetgeen deze eerste stap in de externe communicatie heeft opgeleverd.

2. Proces

Op alle drie de avonden is ongenoegen geuit over de wijze waarop mensen zijn uitgenodigd voor een gesprek. De verwachting is gewekt dat uitsluitend de geadresseerden als belanghebbenden gezien worden en dit de enige vorm van toelichting zou zijn. Dit heeft voor onrust en irritatie geleid. Dit had voorkomen kunnen worden door alle bewoners aan de Hoofdweg op de streek uit te nodigen en/of door in deze brief helder te communiceren dat er nog meer communicatie en voorlichting gepland was.

Hiervoor is excuses aangeboden vanuit de gemeente. In de bijeenkomsten is toegelicht dat het aanvankelijk de bedoeling was om letterlijk keukentafelgesprekken te voeren bij deze adressen om persoonlijk de intentie voor de woonvorm toe te lichten en om daarna pas de verdere communicatie uit te rollen. De planning hiervoor ziet er als volgt uit:

- In september zijn en worden bewoners en ondernemers(verenigingen) in de directe omgeving van de Hoofdweg 143a geïnformeerd over dit plan. Dit gebeurt via (persoonlijke) gesprekken en een inloopbijeenkomst (gepland op 29 september 2020²).

De avonden kenden allen een eigen dynamiek, maar zijn op hoofdlijn als volgt verlopen:

- Welkom / kennismaking
- Toelichting vanuit de gemeente: wat is de intentie?
- Vragen en in gesprek gaan met de aanwezigen.

3. Toelichting vanuit de gemeente: wat is de intentie?

De gemeente, 6 zorginstellingen en woningcorporatie Lefier willen in Groningen een nieuwe woonvorm starten. Bedoeld voor een groep mensen voor wie nu nog geen goede woonplek is. De nieuwe woonvorm bestaat uit 10 eenpersoonswoningen, waarvan 1 voor de beheerder is. Als tijdelijke locatie is gekozen voor de Hoofdweg 143a in Harkstede.

Bewoners

Voor een groep mensen in Groningen is nu nog geen goede woonplek. De bestaande woonvormen passen namelijk niet bij hen. Vaak hebben deze mensen psychiatrische en/of verslavingsproblemen en zijn ze dakloos en/of thuisloos. Eigen woonruimte in een rustige omgeving kan de rust en stabiliteit geven die zij nodig hebben om hun leefsituatie te verbeteren. Mensen moeten zelf in de woningen willen wonen en zich aanpassen aan de afspraken en voorwaarden die erbij horen. Mensen worden niet

¹ De gesprekken zijn geweest met [REDACTED]

² De inloopbijeenkomst is voorlopig on hold gezet.

gedwongen en op de locatie is geen beperkend regime in bewegingsvrijheid (mensen mogen zich vrij bewegen op de locatie en in de openbare ruimte).

Beheerder

Eén van de woningen is voor de beheerder. Hij of zij woont en werkt op het terrein. De beheerder let op en begeleidt de bewoners. En is contactpersoon voor direct omwonenden en ondernemers in de buurt. De beheerder wordt geholpen door een team van medewerkers van zorginstellingen.

Locatie

De locatie aan de Hoofdweg 143a is gekozen omdat:

- de grond van de gemeente is;
- er minimaal 100 meter afstand is tot de meeste omliggende woningen;
- er al aansluitingen voor elektriciteit, water en riool aanwezig zijn;
- het terrein groot genoeg is voor 10 woningen;
- er winkels in de buurt zijn (in Harkstede).

Er is ook gekeken naar andere locaties in de gemeente Groningen. Deze plekken zijn niet of minder goed geschikt.

Woonvorm

Ongeveer dezelfde woonvorm bestaat al in een aantal andere steden. Zoals Amsterdam, Eindhoven, Tilburg en Utrecht. Het idee voor deze woonvorm komt uit Denemarken. De woningen worden in het Deens 'Skaeve Huse' genoemd. Dit betekent scheve of afwijkende huizen.

Procedure

De 10 eenpersoonswoningen passen niet in het bestemmingsplan. Daarom wordt voor de woningen een omgevingsvergunning aangevraagd bij de gemeente. Voor het plaatsen van de woningen kan de gemeente een tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan geven voor 10 jaar. Bureau Meerstad heeft toestemming verleend voor dit gebruik voor de maximale duur van 10 jaar.

Planning

Er is geen sprake van een voldragen plan. Er ligt zelfs nog geen formele aanvraag voor de benodigde omgevingsvergunning. Veel zaken moeten nog worden uitgewerkt. Tussen oktober en december wordt het plan verder uitgewerkt, zoals:

- een ontwerp voor het terrein;
- afspraken over zorg aan de bewoners;
- het profiel van de beheerder.
- het proces van selecteren en toe leiden naar de locatie

Voor 2021 is de planning dat de omgevingsvergunning aangevraagd wordt.

Plan en idee

Het plan voor deze nieuwe woonvorm past:

- bij de ambitie en opdracht die de gemeente heeft voor kwetsbare mensen in onze samenleving;
- in de woonvisie van de gemeente om voor al haar inwoners geschikte woonruimte te hebben;
- bij de landelijke, maar ook de Groningse ambities om dak- en thuisloosheid te voorkomen en verminderen.

Het idee voor deze woonvorm is van zes zorginstellingen: Werkpro, Limor, Leger des Heils, Het Kopland/ZIENN, Terwille en VNN. Woningcorporatie Lefier gaat de woningen plaatsen en verhuren.

4. Vragen en in gesprek gaan met de aanwezigen.

Algemeen beeld van de reacties

Alle avonden is aangegeven dat er besef en begrip is bij de aanwezigen dat er voorzieningen moeten zijn voor kwetsbare personen.

Dat neemt niet weg dat er **geen draagvlak is voor** deze woonvorm, voor deze doelgroep, op deze locatie. De locatiekeuze wordt onbegrijpelijk gevonden. Misschien vanuit infrastructuur geredeneerd nog wel. Maar ook daarvoor geldt dat de 100 meter grens (afstand tot aan de bebouwing) niet aan de orde is op deze locatie. Het feit dat nagenoeg uitsluitend (!) jonge gezinnen met jonge kinderen rondom deze locatie wonen (maar ook alleenstaande ouderen die dichtbij wonen) wordt onvoorstelbaar gevonden. Er wordt ernstig getwijfeld aan de zorgvuldigheid en de grondigheid van het locatieonderzoek. Eveneens vindt men de ligging langs de drukke Hoofdweg, wat tevens de enige weg van en naar Harkstede is richting Groningen, niet passend. Over deze drukke weg gaan veel schoolgaande kinderen.

Het beeld van de beoogde doelgroep (google: Skaeve Huse) zorgt voor zeer heftige gevoelens van onveiligheid. Mensen geven aan nu al 's nachts slecht te slapen van de gedachte dat deze woonvorm hier komt. Het betreft hier weliswaar lintbebouwing, maar het moet vergeleken worden met een gewone woonbuurt. Men is zeer hecht, kent elkaar [REDACTED]. Al die aspecten zien de mensen onder druk komen te staan met deze woonvorm. Dat kan niet meer, de veiligheid op de buurt is er niet meer. En de gemeente kan deze veiligheid niet garanderen.

De buurt, maar naar verwachting van de aanwezigen ook de bredere omgeving (Harkstede, Meerstad), zal de beschikbare (rechtmatige) mogelijkheden benutten om zich te verzetten tegen dit plan.

Puntsgewijze opsomming van zorgen die zijn geuit en vragen die zijn gesteld:

- Juist omdat we zo vrij wonen zijn we kwetsbaar.
- Hangen de bewoners van de woonvorm niet de hele dag bij de entree/poort/er is immers geen verplichting tot dagbesteding?
- Komen de mensen niet op de privé-percelen / naar binnen kijken door de ramen bij huizen?
- Zijn er niet teveel gelegenheidsmomenten voor diefstal (fiets op de oprit), men kan immers maar twee kanten op?
- Er is maar één weg, iedereen gaat daar langs. Ook veel jonge kinderen. Het is een erg drukke weg. Er zijn geen uitvalswegen. Daardoor heb je automatisch interactie met de bewoners. Dit kan niet anders dan leiden tot intensief contact.
- Er fietsen veel scholieren langs.
- Achterdeuren zijn hier niet op slot, dat kan dus niet meer.
- Er is hier niets te doen, de bewoners gaan uit verveling zwerven.
- Mijn woning is onverkoopbaar, er is sprake van waardevermindering / planschade / mijn huis wordt door de gemeente onder water gezet.
- Wie garandeert onze veiligheid, en die van onze kinderen?
- Hoe borg je de kennis en afspraken/uitgangspunten m.b.t. de doelgroep? Dat bij bijvoorbeeld wisseling van personeel er ineens een andere doelgroep komt te wonen.
- Als we de alarmlijn bellen is de crisisdienst of politie dan wel snel ter plaatse?
- Met deze woonvoorziening verdwijnt onze rust hier, terwijl dat juist de reden was dat ik hier ben komen wonen.
- Hoe bepaal je het proces van toeleiding? Kenmerkend aan deze mensen is toch dat er maar een (niet voorzienbare) trigger hoeft te zijn en de zaak escaleert?
- Wat doen de bewoners overdag? Krijgen ze dagbesteding?
- Mogen de bewoners vrij van het terrein af?
- Kan mijn dochter van 6 daar veilig langsfietsen?
- Hoe hard is die termijn van 10 jaar?
- Wat is de leeftijd van de toekomstige bewoners?
- Kunnen we een algemene profielschets krijgen van de bewoners; maak dat duidelijker, dan weten waar we aan toe zijn / wat we kunnen verwachten.
- Hoe zit het met de aantrekkingskracht van dealers, wordt het een af en aan rijden van scooters en onpure types?
- Kan ik veilig met mijn honden wandelen?
- Worden we niet geconfronteerd met een voldongen feit?
- Zijn het verslaafden en alcoholisten?

- Is de verbinder permanent aanwezig; nooit op vakantie, nooit van het terrein?

Andere signalen:

- De ervaringen met de gemeente Groningen zijn niet goed en door een aantal wordt dit als ronduit slecht genoemd.
- De gemeente heeft een verantwoordelijkheid op het gebied van onze woon- en leefomgeving. Die is met dit plan in het geding.
- De informatiebijeenkomst kan ook in de schuur van de boerderij [REDACTED] gehouden worden, daar kunnen meer personen samen komen.
- Die periode van tien jaar is raar; je biedt niet eens structureel een oplossing. Het is bij voorbaat tijdelijk; dat is voor de mensen zelf ook niet fijn.
- Wat ga je doen met de huurdersbescherming die de bewoners van de woonvorm hebben als ze hier wonen.
- Het wordt op zichzelf al als een trieste constatering gezien dat van alle mogelijke plekken enkel en alleen dit stukje over is gebleven waar het zou kunnen.... Wat zegt dat over de buurt? Geloofwaardig is het in elk geval niet.
- De informatievoorziening moet open, transparant en eerlijk zijn. Het hele traject. “De gemeente is van glas”, dat wordt gemist in de handelwijze tot nu te.
- Mensen hebben nagenoeg allemaal bedankt voor de wijze waarop de projectgroepleden het plan hebben toegelicht (zonder dat dat het standpunt verandert!)

5. Relevante contextinformatie / samenloop andere ontwikkelingen

In de gesprekken is aangegeven dat de intentie voor deze woonvorm een zoveelste (ongewenste) ontwikkeling in rij is. Er is richting de gemeente Groningen veel kritiek; er is sprake van stapeling van ontwikkelingen / projecten, waarvan wordt aangegeven dat onvoldoende tot niet wordt geluisterd naar het belang van de omwonenden.

Genoemd zijn:

- Het voornemen voor de realisatie van een windpark, maar ook het voornemen voor een zonnepark.
- Aanleg / uitbreiding meer van Meerstad, overlast van vrachtauto's → aanleg tijdelijke weg die vervolgens in de plannen toch een permanent karakter krijgt.
- de grenscorrectie en de consequenties die dat met zich mee heeft gebracht voor deze mensen (andere positie m.b.t. aardbevingsgebied, WOZ, toegang tot voorzieningen (proces loopt moeizamer)).
- Het volbouwen van Meerstad.
- De komst van de Hyperloop.
- Het beeld dat al aan Harkstede kleeft als gevolg van de moordenaar Willem van E.; en dan nu Skaeve Huse met deze doelgroep.
- Aardbevingsperikelen.

6. Afspraken

Op 10 september 2020 zijn de volgende afspraken gemaakt:

- De aantekeningen van de projectgroepleden worden samengevoegd tot een verslag. Dit wordt voor afstemming naar de buurtbewoners gestuurd (selectie van twee).
- Op 10 september is aangegeven dat wanneer de gemeente echt voornemens is om de externe communicatie ongewijzigd door te zetten, dat de buurt dan zelf met de betrokken wethouder(s) wil spreken om hun punten en bezwaren toe te lichten. Men voorziet en verwacht bij een centrale inloop een hoge opkomst en een bijzonder kritisch geluid.
- Maandag 14 of dinsdag 15 september koppelt de projectleider aan de buurtbewoners terug hoe het vervolg eruit zal komen te zien.
- De contactgegevens van de projectleider en de project assistent zijn bekend (gemaakt). Correspondentie kan via hen verlopen.